

Въпроси и отговори относно "Минималните помощи"

За Ваше улеснение, въпросите и отговорите са разделени в две основни групи:

I. Общи въпроси и отговори, свързани с държавните/минималните помощи

1. Какво е „държавна помощ“?
2. Какво е „минимална помощ“?
3. До какъв размер може да се получава „минимална помощ“?
4. Кой може да бъде получател на „минимална помощ“?
5. Какво означава „администратор на помощ“?
6. Какво означава „натрупване на помощта“?
7. Какво означава „интензитет на помощта“ и как се изчислява?
8. Какви са последиците, ако праговете, регламентирани в чл. 2, ал. 2 на Регламент 1998/2006, са превишени?
9. Ако неправителствена организация с нестопанска цел кандидатства за получаване на безвъзмездна финансова помощ, прилагат ли се към нея правилата за държавните помощи?
10. От коя дата се счита, че е получена минималната помощ?
11. Как се уреждат взаимоотношения бенефициент/партньор при получаване на минимална помощ?
12. Какви са задълженията на всеки администратор на минимална помощ съгласно действащото законодателство в тази област?
13. Къде мога да намеря повече информация по въпросите за държавните помощи?

II. Въпроси относно работата в публичната част на информационна система „Регистър на минималните помощи“

1. Как да проверя каква минимална помощ е получило представляваното от мен предприятие в „Регистъра за минимални помощи“?
2. Какво означава надписът „Няма данни за Булстат: XXXXXXXXXX“?
3. Как мога да разбера, че съм (бил) получател на минимална помощ?
4. Нужно ли е да имам регистрация в информационна система „Регистър на минималните помощи“, за да мога да извлека справки от нея?
5. Ако установя, че има несъответствие във въведената информация за получените от представляваното от мен предприятие минимални помощи в информационна система „Регистър на минималните помощи“, какво трябва да предприема и към кого да се обърна за съдействие?
6. Кой носи отговорност за въведената в Регистъра информация?
7. Колко актуална е въведената в Регистъра информация?
8. Как и за какво мога да използвам информацията от извлечената от Регистъра справка?
9. Ако съм предприятие-партньор по получена минимална помощ, как това ще бъде отразено в информационната система?
10. Защо в справката има две стойности за размера на получената минимална помощ – „планирана сума“ и „реално получена сума“?

I. Общи въпроси и отговори, свързани с държавните/минималните помощи

Въпрос 1: Какво е „държавна помощ“?

„Държавна помощ“ е всяка помощ, предоставена от държавата или общината или за сметка на държавни или общински ресурси, пряко или чрез други лица, под каквато и да е форма, която нарушава или застрашава да наруши свободната конкуренция чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия, производството или търговията на определени стоки, или предоставянето на определени услуги, доколкото се засяга търговията между държавите членки.

Въпрос 2: Какво е „минимална помощ“?

„Минимална помощ“ е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирано в действащия Регламент на ЕО относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функциониране на Европейския съюз по отношение на минималната помощ (Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15.12.2006 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора към минималната помощ (ОJ, L 379 от 28.12.2006 г., променен ОJ, L 201 от 04.08.2011 г.)) и Регламент (ЕО) № 1860/2004 на Комисията относно прилагането на чл. 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската общност относно минималната помощ в областта на земеделието и рибарството.

Въпрос 3: До какъв размер може да се получава „минимална помощ“?

Съгласно чл. 2, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15.12.2006 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора към минималната помощ (ОJ, L 379 от 28.12.2006 г., променен ОJ, L 201 от 04.08.2011 г.) размерът на получените минимални помощи от едно предприятие за период от 3 (три) последователни данъчни години не трябва да превишава левовата равностойност на 200 000 евро. За предприятията, осъществяващи дейност в отрасъл „шосеен транспорт“, този праг е до левовата равностойност на 100 000 евро за период от 3 (три) последователни данъчни години. Трите данъчните години обхващат текущата данъчна година и предходните две.

Въпрос 4: Кой може да бъде получател на „минимална помощ“?

Както е дефинирано в чл. 1 на Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15.12.2006 г., той може да се прилага към помощите, предоставяни на предприятия от всички отрасли, с изключение на:

- а) помощите, предоставяни на предприятия, осъществяващи дейност в отрасъл „рибарство и аквакултури“ съгласно Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОJ, L 17 от 21.01.2000 г.);
- б) помощите, предоставяни на предприятия, осъществяващи дейност по първично производство на селскостопански продукти, посочени в приложение I към Договора;
- в) помощите, предоставяни на предприятия, осъществяващи дейност по преработка и реализация на селскостопански продукти, посочени в приложение I към Договора, в следните случаи:
 - (i) когато размерът на помощта е определен въз основа на цените или количествата на продуктите, които биват изкупувани от производителите или предлагани на пазара от съответните предприятия,
 - (ii) когато условие за предоставяне на помощта е същата да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители;
- г) помощите за дейности, свързани с износ за трети страни или държави-членки, по-конкретно – помощите, пряко свързани с изнасяните количества, със създаването и функционирането на дистрибуторски мрежи или с други текущи разходи по експортната дейност;
- д) помощите, поставени в зависимост от използването на местни вместо вносни стоки;
- е) помощите, предоставяни на предприятия, осъществяващи дейност във отрасъл „въгледобив“, както е дефиниран в Регламент (ЕО) № 1407/2002;
- ж) помощите за придобиване на товарни автомобили, предоставяни на предприятия, които осъществяват сухопътни превози на товари за други лица или срещу възнаграждение;
- з) помощите за предприятия в затруднение.

Въпрос 5: Какво означава „администратор на помощ“?

Съгласно § 1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на Закона за държавните помощи, „администратор на помощ“ е всяко лице, което планира, разработва, управлява, уведомява и докладва предоставянето на държавна помощ или минимална помощ. Администратор на помощ може да бъде например държавна или общинска структура, Управляващ орган по дадена Оперативна програма или негово Междинно звено и т.н.

Въпрос 6: Какво означава „натрупване на помощта“?

Когато се получава помощ от различни източници (национална програма, регионална програма, европейски фонд) за едни и същи приемливи разходи по съответен проект (напр. за инвестиции), отделните помощи се натрупват, изчислява се интензитета на допустимата помощ, като е важно общият интензитет да не надвиши позволения интензитет за съответния вид помощ.

Минималната помощ не може да се натрупва с друг вид помощ, ако това ще доведе до по-висок интензитет от предвидения в съответния Регламент за групово освобождаване или от одобрения с решение от Комисията интензитет за индивидуална помощ или за схема на помощ.

Въпрос 7: Какво означава „интензитет на помощта“ и как се изчислява?

„Интензитет на помощта“ означава размерът на помощта, изразен като процент от приемливите разходи. За изчисляване на интензитета на помощта всички използвани данни се вземат преди приспадане на данъци и други такси. Помощта, платима на няколко вноски, се сконтира до нейната стойност към момент на предоставянето ѝ. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е референтният процент, приложим към датата на предоставяне на помощта.

Въпрос 8: Какви са последиците, ако праговете, регламентирани в чл. 2, ал. 2 на Регламент 1998/2006, са превишени?

В чл. 2, ал. 2 на Регламент 1998/2006 се постановява, че „...когато общата сума на помощта, предоставена по една мярка за помощ, надхвърли максимално допустимия таван, тази сума не може да се ползва от благоприятно третиране по регламента дори за частта, която не превишава този таван. В такива случаи не може да се иска благоприятно третиране на мярката за помощ по регламента – нито към момента на предоставяне на помощта, нито в който и да е по-късен момент“. При надвишаване на определеният таван, администраторът на минималната помощ следва да предприемете необходимите действия и да изиска възстановяването на пълния размер на получената сума по последно подписания договор, с която е надвишен тавана, от получателя на минималната помощ.

Въпрос 9: Ако неправителствена организация с нестопанска цел кандидатства за получаване на безвъзмездна финансова помощ, прилагат ли се към нея правилата за държавните помощи?

При прилагането на режима по държавните помощи, критерият при определяне на един субект като бенефициент на държавна/минимална помощ не е организационната му форма, а това дали извършва или не стопанска дейност. Доколкото чл. 3 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел допуска възможността неправителствените организации да извършват стопанска дейност (да предлагат стоки или услуги), правилата в областта на държавните помощи са приложими и към тях. С оглед избягване на кръстосано финансиране на стопанската и нестопанската им дейност е необходимо ясно разграничение между двата вида дейности, разходите за тях и финансирането им, като в този случай единствено помощта за финансиране на нестопанската дейност няма да попада в обхвата на чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на ЕС.

Въпрос 10: От коя дата се счита, че е получена минималната помощ?

Съгласно т. 10 от преамбюла на Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15.12.2006 г., минималната помощ трябва да се счита за предоставена в момента, когато на предприятието бъде предоставено, в съответствие с националния правен режим, юридическото право за получаване на помощта. Това се извършва с подписване на договор, решение на Общински съвет или друг нормативен акт.

Например: Ако дадено предприятие е подписало договор за получаване на безвъзмездна финансова помощ по схема за минимална помощ на 10.10.2010 г., но е получило средства по договора на по-късен етап, например 01.01.2011 г., за дата на получаване на помощта не се счита датата, на която е извършен превода на средствата (01.01.2011 г.), т.е. когато е получена съответната сума, а се счита датата, на която е подписан договора (10.10.2010 г.).

Въпрос 11: Как се уреждат взаимоотношения бенефициент/партньор при получаване на минимална помощ?

Взаимоотношенията бенефициент/партньор (съдружник) се уреждат предварително с договора за обединяването им (споразумението за партньорство или друг нормативен акт) с включване на текстове, уреждащи ползите, в т.ч. и размера на минималната помощ за всеки от партньорите съобразно дела/приноса на всяка от страните в договора за обединяването им.

Въпрос 12: Какви са задълженията на всеки администратор на минимална помощ съгласно действащото законодателство в тази област?

При предоставянето на минимална помощ, администраторът на помощта трябва да се съобрази с всички изисквания на Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15.12.2006 г. за прилагане на членове 87 и 88 от договора към минималната помощ (ОJ, L 379 от 28 декември 2006 г.), Закона за държавните помощи (ЗДП) и Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи (ППЗДП). Основно, задълженията на администратора са следните:

1. За минималната помощ не се дължи уведомление, т.е. не се изисква предварително разрешение от министъра на финансите за нейното отпускане. Съгласно чл. 11, ал. 2 на ЗДП, администраторът на помощ упражнява контрол върху законосъобразното предоставяне на минималните помощи и в съответствие с Регламент (ЕО) № 1998/2006. В тази връзка, администраторът на помощ сам разработва процедурата за предоставяне на минималната помощ, както и проследява дали предоставените помощи на едно предприятие не надвишават определения в чл. 2, т. 2 от Регламента праг в рамките на тригодишния период.
2. Съгласно чл. 3, т. 1 на Регламент (ЕО) № 1998/2006, администраторът на помощ задължително изисква от бенефициента декларация, в писмена или електронна форма, за получените от него минимални помощи за тригодишен период, с цел да се провери дали с отпускането на планираната от администратора помощ праговете, определени в чл. 2, ал. 2 на Регламента, ще бъдат спазени.
3. На основание разпоредбите на чл. 3, ал. 1 от [Регламент \(ЕО\) № 1998/2006](#), при подписване на договор или друг нормативен акт за предоставяне на минимална помощ, администраторът на помощта е задължен писмено да уведоми дадения бенефициент, че е получател на минимална помощ и да посочи размера на тази помощ, като изрично се позове на Регламента и цитира неговото наименование и данните за публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.
4. Съгласно чл. 11, ал. 4 от ЗДП, при отпускане на минимална помощ, администраторът на помощта е длъжен в 3-дневен срок от датата на предоставянето ѝ да уведоми министъра на финансите. Информацията се изпраща на основание чл. 8, ал. 2 от ППЗДП и се въвежда в информационна система „Регистър на минималните помощи”.
5. Администраторът на помощ е задължен да води и поддържа собствен регистър на държавните и минималните помощи по силата на ЗДП, като отговаря за достоверността на данните в тях. Този регистър, заедно с цялата съпътстваща информация по него, съгласно чл. 12, ал. 4 от ЗДП трябва да бъде поддържан от администратора за период от 10 години, като по всяко време

бенефициентите трябва да могат да получат актуална информация какви и колко помощи са получили от този администратор.

6. На основание чл. 11, ал. 1 от ЗДП, администраторът трябва и да публикува информация за отпуснатите от него минимални помощи и на официалната си Интернет страница, като я поддържа актуална.

Въпрос 13: Къде мога да намеря повече информация по въпросите за държавните помощи?

Информация относно приложимото европейско и национално законодателство в областта на държавните помощи може да бъде намерена на официалната Интернет страница на отдел „Държавни помощи“, дирекция „Финанси на реалния сектор“ в Министерство на финансите – www.stateaid-bg.com, както и на официалната страница на Главна Дирекция „Конкуренция“ на Европейската комисия – http://ec.europa.eu/competition/state_aid/overview/index_en.html.

II. Въпроси относно работата в публичната част на информационна система „Регистър на минималните помощи“

Въпрос 1: Как да проверя каква минимална помощ е получило представляваното от мен предприятие в „Регистъра за минимални помощи“?

На 1 април 2011 г. стартира публичната част на информационна система „Регистър на минималните помощи“ (ИС „РМП“). Достъпът до публичната част се осъществява чрез зареждане на Интернет адрес www.minimis.minfin.bg, където се показва началния екран на системата. На него ще намерите директна връзка към публичния модул за справки („Справка за получени минимални помощи“), в който бързо, лесно и безплатно може да извлечете информация за получените минимални помощи от представляваното от Вас предприятие за 3 (три) годишен период.

Въпрос 2: Какво означава надписът „Няма данни за Булстат: XXXXXXXXX“?

Появата на този надпис може да означава няколко неща:

1. Не сте получавали минимална помощ за текущата година и предходните две.
2. Има вероятност да сте получател на минимална помощ от ДФ „Земеделие“, но съгласно Решение на Съда на ЕС от 9 ноември 2010 г. относно прозрачността тази информация не може да бъде показана в справката. За повече информация следва да изискате същата от компетентните органи в ДФ „Земеделие“.
3. Ако евентуално знаете и имате информация, че сте получател на минимална помощ, то в системата тя не е регистрирана своевременно от съответния администратор на минималната помощ. За повече информация следва да се обърнете към администратора, от който сте получили минималната помощ.

Въпрос 3: Как мога да разбера, че съм (бил) получател на минимална помощ?

Начините, по които може да разберете дали сте получател на минимална помощ са няколко, но най-важното, което трябва да знаете е, че всяка информация, която Ви е необходима за установяване на размера на получените от Вас минимални или държавни помощи, следва да бъде изисквана от администратора на помощ, от който същата е получена, официално в писмен вид и въз основа на данните, съдържащи се в поддържания от него регистър на минималните помощи.

Най-важното при набавянето на тази информация, което трябва да знаете, е:

1. На основание разпоредбите на чл. 3, ал. 1 от Регламент (ЕО) № 1998/2006, при подписване на договор или друг нормативен акт за предоставяне на минимална помощ, администраторът на помощта е задължен писмено да уведоми бенефициента, че е получател на минимална помощ, да посочи размера на тази помощ и изрично да се позове на Регламента, като цитира неговото пълно наименование и данните за публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.
2. Всеки администратор на минимална помощ, съгласно чл. 11, ал. 1 от Закона за държавните помощи, трябва и да публикува актуална информация на официалната си Интернет страница за отпуснатите от него минимални помощи.
3. Всеки администратор на минимална помощ поддържа и собствени регистри за отпуснатите от него минимални помощи. Този регистър, заедно с цялата съпътстваща информация по него, съгласно чл. 12, ал. 4 от Закона за държавните помощи, трябва да бъде поддържан от администратора за срок от 10 години. Бенефициентите следва да могат да получат информация какви и колко помощи са получили от този администратор на помощ.

Въпрос 4: Нужно ли е да имам регистрация в информационна система „Регистър на минималните помощи”, за да мога да извличам справки от нея?

За да получите информация от системата какви и колко минимални помощи е получило Вашето предприятие за три годишен период, не е необходимо да се регистрирате в информационната система. Нужно е само да стигнете до модула за справки, както е описано в отговор на Въпрос 1 по-горе и да въведете Булстат номера на Вашето предприятие.

Въпрос 5: Ако установя, че има несъответствие във въведената информация за получените от представляваното от мен предприятие минимални помощи в информационна система „Регистър на минималните помощи”, какво трябва да предприема и към кого да се обърна за съдействие?

Когато информацията, с която разполагате за получените от Вас минимални помощи се различава от тази, която е въведена в информационната система, препоръчително е най-напред да се свържете с администратора, от който сте получили минималната помощ. Независимо от какво естество е некоректната информация – техническа грешка, грешка в размера на получената сума, объркан Булстат номер или некоректно изписано наименование на фирмата, единствения, който може да извърши нужната корекция е администраторът на помощта по регламентиран от Министерство на финансите ред.

Въпрос 6: Кой носи отговорност за въведената в Регистъра информация?

Информацията, която се съдържа в Регистъра е само тази, която е подадена официално от администраторите на минимална помощ на основание чл. 11, ал. 4 от Закона за държавните помощи и чл. 8, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи. Поради тази причина, именно администраторите на помощ носят отговорност за нейната достоверност. Министерството на финансите не разполага с никаква друга информация освен официално получената и въведената в Регистъра от администраторите на помощ.

Въпрос 7: Колко актуална е въведената в Регистъра информация?

Съгласно чл. 11, ал. 4 от Закона за държавните помощи всеки администратор на минимална помощ уведомява министъра на финансите в 3-дневен срок за отпуснатата от него минимална помощ. В този 3-дневен срок, съгласно чл. 8, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи,

администраторът на минималната помощ трябва и да въведе същата информация в Регистъра за минималните помощи.

Въпрос 8: Как и за какво мога да използвам информацията от извлечената от Регистъра справка?

Информацията, съдържаща се в Регистъра, има справочен характер. Въвеждането на данните в системата е по инициатива на администратора на минималната помощ. Министерство на финансите не носи отговорност относно точността, пълнотата и актуализирането на информацията, съдържаща се в Регистъра и никой, включително администраторите и бенефициентите на минимални помощи, не могат да се позовават на справочната информация в Регистъра при решаване на правни спорове.

Въпрос 9: Ако съм предприятие-партньор по получена минимална помощ, как това ще бъде отразено в информационната система?

В Регистъра на минималните помощи администраторът въвежда цялата сума по договора на името на бенефициента, но системата е пригодена така, че да бъде изчислен и точния размер на минималната помощ за всеки отделен партньор въз основа на сключения между тях (предварителен) договор за партньорство или друг правен документ. След като бъдат въведени всички партньори, общата сума по договора ще се разпредели между бенефициента и партньорите и съответните суми ще бъдат записани в Регистъра на техния ползвател. При извличането на справка, всеки от участниците е регистриран в отделно поле според ролята му в проекта (получател или партньор) и фигурира със сумата, получена по договора в зависимост от участието си. Отговорността за коректността и актуалността на въведената информация в Регистъра в такива случаи е изцяло на администраторите на помощ.

Въпрос 10: Защо в справката има две стойности за размера на получената минимална помощ – „планирана сума” и „реално получена сума”?

„Планираната сума” е сумата, която администраторът на помощ предвижда да отпусне на съответния получател. Това е сумата по първоначално подписания договор или друг нормативен акт, с който администраторът на помощ уведомява дадения получател, че ще получи минимална помощ. В много от случаите, първоначалната сума се различава от тази, която реално е усвоена след приключване на договора, но може да остане и същата. След като договорът и плащанията по него приключат и ако има промяна в размера на „планираната сума”, то ще се промени и размера на „реално получената сума” от бенефициента. Администраторът на помощта следва да предприеме действия по установения от Министерство на финансите ред, за да коригира стойността в съответното поле.